

Česká botanická společnost se vyjadřuje k ochraně přírody

(Výňatek z Členského zpravodaj leden 2016)

Změna diverzity organismů v průběhu holocénu (období po poslední době ledové) je ve střední Evropě neodmyslitelně spjata s činností člověka. Jeho činnost po dlouhá staletí zajišťovala dynamiku prostředí, která je podmínkou pro přežití světlomilných, málo na živiny náročných (oligotrofních) druhů a často konkurenčně slabých organismů, které byly součástí stredoevropské přírody často už od doby ledové. I přes odlišné způsoby hospodaření, změnách v četnosti druhů a velikosti jejich populací, zůstávala celková druhová diverzita relativně stabilní. V průběhu 20. století se však situace zásadně změnila (např. obyvatelé si již v drobném měřítku netěžili dřevona otop, nevypásali malé travní plochy a nezajišťovali si v drobném měřítku seno na zimu). Postupně se krajina rozdělila na intenzivně obhospodařované polní a lesní monokultury včetně uniformních travních ploch a opuštěné plochy zarůstající konkurenčně silnými druhy, potlačujícími druhy ostatní. Proto lze říci, že v současné době probíhá před našima očima kolaps druhové biodiverzity. Zcela zmizel plošný výskyt druhů vytvářejících stabilní populace v širším krajinném měřítku díky schopnosti a potřebě migrovat mezi vhodnými biotopy (např. mnohé konkurenčně slabé druhy rostlin, velké množství denních motýlů a dalších bezobratlých i obratlovců). Na pár posledních fragmentovaných lokalitách nemají tyto druhy dlouhodobě šanci přežít a skutečně **akutně hrozí jejich vymření v celém středoevropském prostoru**. Typickými segmenty, kde je možno proces ztráty a degradace biotopů sledovat, jsou např. kaňonovitá údolí řek a jejich okolí, které díky přirozené pestrosti stanovišť byly obvykle centry biologické diverzity, odkud se druhy mohly šířit na vhodné biotopy v okolí (skály, skalní stepi, pastviny, lesostepi, řídké lesy, bory, dubiny či bučiny). Jednoduchým srovnáváním leteckých snímků z 50. let a ze současnosti, je zcela zjevné, že krajina v těchto územích velmi rychle sukcesně zarůstá a dochází k dramatickému úbytku světlých stanovišť a na ně vázaných organismů.

Proto je závažné, že orgány ochrany přírody prosazují bezzásahový režim chráněných území. Tyto snahy jsou vedeny naprostým nepochopením současných výzkumů, zabývajících se příčinami úbytku druhové diverzity a z pohledu druhové ochrany záměrem zcela nesmyslným. Namísto toho, aby ve spolupráci s odborníky na jednotlivé skupiny organismů byl hledán vhodný a ekonomicky reálný model optimalizace hospodaření v mimořádně cenných územích s cílem zachovat unikátní diverzitu, navrhuje ochrana přírody vytvořit uniformní chráněné území s převážně neobhospodařovanými lesními biotopy. **Jediným výsledkem tohoto záměru může být pouze zánik zbývajících reliktních druhů**, ať již se to týká rostlin či živočichů. Vymezená ochrana se týká území, kde biotopy nebyly nikdy bezzásahové a vždy v nich člověk hospodařil (sklizeň píce i pastva, hrabání steliva, pařezení, sklizeň letniny, toulavá seč, výsadba stromků apod.). Za současných podmínek, dávno již dramaticky změněných člověkem, je zcela **absurdní předpokládat, že by mohly v bezzásahovém území přežít nějaké vzácné a reliktní druhy**. Apelujeme proto na kompetentní orgány ochrany přírody, aby zahájily skutečně odbornou diskuzi o ochraně těchto biotopů a jasně stanovily cíle a prostředky, které povedou ke skutečné ochraně diverzity organismů, za kterou jsme zodpovědní, což by se mělo zohlednit ve vymezení a režimu chráněných území.

Redakční poznámka

Rada členů ČBS cítí potřebu, vzhledem k výše charakterizované situaci, vytvořit v rámci ČBS sekci ochrany přírody, příp. se zapojovat do správních řízení, týkajících se ochrany přírody. Předseda ČBS prof. K. Prach, (pocházející z „Mekky bezzásahovosti“ - JČU, stejně jako prof. H. Šantrůčková, prohlašuje, že by ČBS neměla jako subjekt vstupovat do správních řízení).

Na setkáních botaniků se pouze v koutě řeší sukcesní ohrožení druhů a zcela potichu potřeba v noci tam jít s pilkou! Proto se nelze divit mladým, z nezájmu o tuto organizovaně vnucovanou bezzásahovou nečinnost, devastující dochované hodnoty a likvidující biodiverzitu - viz publikace:

- Šumava a její perspektivy I,II

- Květena světových regionů v ekologických souvislostech I-VIII.

Zásadními akčními činnostmi Hnutí Život (oproti vnucované bezzásahovosti přírodních procesů kariénními protagonisty) **jsou:**

- zajišťování zachování živého lesa jako zásadního klimatického, vodohospodářského a ekologického činitele a jeho postupné přibližování ekologicky stabilním, přírodním biotopům
- zachování chráněné biodiverzity, zejména chráněných druhů trvalých travních porostů tradiční blokovanou sukcesí, tj. extenzivní pastvou a kosením (např. ustupující vstavače, úpolíny, hořečky, ...)
- umožnění výchovně vzdělávacích funkcí v chráněných územích a citlivých vyvážených rekreačních aktivitách (oproti zneprůstňování)
- boj proti partyzánsky či silově naoktrojované bezzásahovosti přírodních procesů k výrobě virtuální divočiny (s kulisou suchých, netlejících stromů) ve zdejších kolonizovaných kulturních územích (ekologicky zvrhlá ideologie nastoluje ekologický rozvrat napomáháním přírodním disturbancím a vyháněním lidí místo spolupráce s nimi).

Ti starší, pamatují již dvě zločinné ideologie a proto ví, že ideologie bezohledně likvidují vše, co jim nevyhovuje (Lysenko, Lepišinská - genetika Vavilova, či nordická rasa - holokaust či vysídlení nevyhovujících v rámci „Třetí říše“). **Bez věducího vědeckého asistenčního ekosystémového managementu, zejména velkoplošných chráněných území, nelze zachovat žádoucí biodiverzitu !** **Uskutečňovaná ochrana přírody zvrhle sledující ochranu přírodních procesů, ne dochovaných hodnot, znamená rozsáhlou degradaci a unifikaci přírodního prostředí.** **Na barnumském příkladu šumavského naoktrojovaného bezzásahového experimentu již vidíme, že došlo k disturbanci hřebenových smrčín v délce 40 km a ploše cca 20 tis. ha a následnému vysychání jedinečných rašelinišť s nezastupitelnou vodohospodářskou retenční funkcí.** Vyrůstající stresové faktory klimatických změn napomáhají aridizaci území směřující k polostepním biotopům. Výroba „divočiny“ zde znamená fatální ekologické rozvrácení, kde kulisa v suchu netlejících smrků může virtuálně někomu divočinu pouze připomínat. Mantra „příroda si sama pomůže“ bráno do důsledku - ano, ale pak už bude pro nás neobyvatelná. Zcela nezbytné je vycházet ze světových zkušeností.

Proto uvítáme členy ČBS mezi námi.